

Dagelijkse overweging in de 40-dagentijd maandag 18 maart 2024

Gezegend de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden

Afbeelding: lithografie van Ernst Barlach

Het Oude Testament spreekt vaak van volken die strijden. Het accent ligt niet op de individuele mens. Individuen komen eigenlijk alleen naar voren als ze aartsvader, aartsmoeder, profeet, of koning zijn. Er is veel strijd, dikwijls tussen volken en dan gaat het er hard aan toe. Conflicten verlopen min of meer instinctief als een keten van vergeldingen. Een vergelding leidt tot agressie van de tegenpartij en die vergelddt weer die vergelding, de bloedwraak. En dan brengt Mozes de Wet: oog om oog, tand om tand. Eén keer vergelden, daarmee moet het klaar zijn. Dat is een stap in de evolutie, dat is nieuw. Die Mozaïsche wet gold binnen het Joodse volk. Aan andere volken hadden de Israëlieten toen minder boodschap, daar werd, zoals de Bijbel laat zien, stevig mee verder gebakkeleid.

Dan verschijnt Christus. Hij geeft de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan, een beeld waarmee hij er op wijst dat ook mensen van andere volken naasten zijn. En dat je dan geroepen bent ook hen bij te staan als ze in nood zijn. Dat is geen oproep tot leden van een volk onderling, maar een beroep op het mededogen, barmhartigheid van de individuele mens t.o.v. de ander. Van welk volk doet niet ter zake. Christus zet de mens als individu op eigen benen, geeft hem een persoonlijke verantwoordelijkheid voor de ander en zet hem in de kracht zijn broeders hoeder te zijn, los van volk en achtergrond. Dat is na Mozes weer nieuw, een volgende stap in de evolutie. Een wekroep van de Messias aan ons, steeds individualistischer mensen. Laten we barmhartig zijn.

Door: Pieter Meester